

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 14:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en værdikommission.

Af Jann Sjursen (KRF) m.fl.

(Fremsat 21/10 98).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg vil gerne starte med mit grundsynspunkt: Vi skal have en debat om værdier, ja, men man får ikke en debat, hvis man låser den inde i en ekspertkommission. En debat om værdier skal bygge på folk og på partier.

Så kunne jeg i og for sig standse her, men jeg synes alligevel, at debatten mellem partierne om værdierne er utrolig vigtig, og der har måske været en tendens til, at vi i vort politiske arbejde har fyldt vores hverdag med enkeltsager, har fyldt vores forhandlinger med økonomi og har glemt, hvorfor vi egentlig er her, hvem vi egentlig er, og hvad forskellen egentlig er. Glemt er måske et forkert udtryk, men det er ikke forkert at sige, at det er for sjældent, at vi benytter lejligheden til også her i Tinget at diskutere de grundlæggende værdier.

I forslaget fra Kristeligt Folkeparti henvises der til den værdikommission, som man sidste år nedsatte i Norge, men Danmark er jo ikke Norge, og Norge er ikke Danmark. Vi ønsker at diskutere værdierne i fri luft, at kendes på vores ståsted, og vores ståsteder er forskellige. Det er der ikke noget forkert i. Det er der tværtimod noget meget grundlæggende rigtigt og demokratisk i.

Der er naturligvis grundlæggende værdier, som er fælles for vort samfund, værdier, som er fælles for alle individer i vores land efter vores opfattelse: menneskerettigheder, respekt for individet, ytringsfriheden og de andre grundlæggende rettigheder, sådan som vi også er inde på i vores grundlovsdebat. Det er noget helt fundamentalt, og i virkeligheden også noget meget karakteristisk for netop vores samfund.

Jeg tør vove den påstand, at det danske samfund ikke var blevet til det, det er, uden visse grundlæggende værdier, uden en fællesskabsfølelse, uden en opfattelse af, at min egen værdi og umistelighed ikke har betydning, uden at jeg

anerkender, at din umistelighed og værdi er lige så vigtig som min. Uden en anerkendelse af, at håndens arbejde er lige så vigtigt som de veluddannedes arbejde, var vi heller ikke nået dertil, hvor vi er nået, ej heller uden en grundlæggende anerkendelse af, at ethvert menneske har værdi alene i kraft af, at det er et menneske.

Dette samfund var heller ikke blevet til det, det er, uden en forståelse for, at der er andet og mere, der binder os sammen end det, vi har, og det, vi ejer: hus, bil og vovse, som det nu kaldes i det moderne samfund.

Når det så er sagt, er det, at de politiske partiers forskelligheder kommer frem. Så er det, at demokratiet begynder at blomstre derfra.

For så vidt angår mit eget parti, vil jeg gerne sige, at det bygger på den overbevisning, at et samfund som vort må danne en ramme, så ethvert menneske netop i kraft af, at det har værdi og umistelighed, kan komme til udtryk, kan udfolde sit talent, kan finde ud af, hvad det er god til, for vi er overbeviste om hos os, at mennesker har talent. De er ikke ens, de er tværtimod meget forskellige, men ethvert menneske kan noget, og det er samfundets grundlæggende opgave at skabe rammer for, at det talent kan komme til udfoldelse.

Det andet fundamentale hos os i det parti, jeg repræsenterer, er, at vi alle sammen har et ansvar for hinanden, et ansvar, der rækker ud over os selv, et ansvar, der går længere end bare at klippe hækken, slå græsplænen og feje gaden.

Det tredje er, at vi har et særligt ansvar for de svageste i vores land. Det er sagt mange gange, men det skal også siges i dag, at et samfund som vort skal kendes på, hvordan vi tager os af de allersvageste. Det er derfor, vi diskuterer – heldigvis så ofte og så længe, der er et problem – vores omsorg for de psykisk syge mennesker i vores land. Det er derfor, vi hele tiden diskuterer, hvordan de, der er udenfor, kan komme indenfor i vort samfund. Det er derfor, der er noget, der hedder social politik i Danmark. Det er derfor K. K. Steincke i 1930'erne indførte den første egentlige grundlæggende socialreform.

Det næste er, at det, der også holder os sammen, er, at vi skal værne om det, der ikke kan måles i penge, også af den grund er værdidebatterne fundamentale.

I en vis forstand kan man sige: Ja, vi er alle sammen i samme båd. Men det er stadig væk ikke sådan, at vi alle har de samme udfoldelsesmuligheder i den båd. Det er heller ikke så-